

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๘

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

เป็นคนคิดแล้วจึง อย่ามลนหลับตา เลือกสรรหมั่นปัญญา สติรอบให้	เจรจา แต่ได้ ตรงตริก ถูกแล้วจึงทำ โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร
--	---

๑. จากบทอ่านให้ข้อคิดตรงกับข้อใด

ก. สุ จิ ปุ ลิ

ค. ศีล สมาธิ ปัญญา

ข. คิดก่อนพูด

ง. ผ่อนหนัก ผ่อนเบา

๒. “มลน” มีความหมายตามข้อใด

ก. ง่วงงุน

ค. ลนลาน

ข. ซึมเซา

ง. หวาดกลัว

๓. บุคคลในข้อใดไม่ได้ปฏิบัติตามบทอ่านนี้

ก. มุกคิดทบทวนสิ่งที่พูดเสมอ

ค. มนพูดตามความรู้สึกของตนเอง

ข. เม่นคิดอย่างรอบคอบก่อนพูด

ง. ม่อนคิดอย่างถี่ถ้วนก่อนลงมือปฏิบัติ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

ไปเรือนท่านไซร้อย่า พูดแต่พอควรการ ริรำเรียนการงาน ยากเท่ายากอย่าเศร้า	เนานาน กลับเหยา เรือนอาต มานา เสื่อมสิ้นความเพียร โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร
---	---

๔. บทอ่านใช้การเขียนลักษณะใด

ก. ยกตัวอย่าง

ค. เปรียบเทียบ

ข. ขยายความ

ง. เป็นเหตุเป็นผล

๕. “ยากเท่ายากอย่าเศร้า” หมายถึงข้อใด

ก. การกลับบ้าน

ค. การมีความเพียร

ข. การทำงานบ้าน

ง. การไปบ้านผู้อื่น

๖. ข้อใดไม่ปรากฏในบทอ่าน

ก. การเสียสละ

ค. การดูแลบ้านเรือน

ข. ความเกรงใจ

ง. ความขยันหมั่นเพียร

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

มาถึงบางธรณีทวีโสภ ไอสุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็คู่เท่านี้ ล้วนหนามหนึบเจ็บแสบคับแคบใจ	ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอยกา
--	---

นิราศภูเขาทอง, สุนทรภู่

๗. ข้อใดมีความหมายเหมือนกับ “พสุธา”

- ก. ปฐพี
- ค. อัครนี

- ข. สิงขร
- ง. วลาหก

๘. “เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอยกา” ตรงกับสำนวนใด

- ก. สิ้นไร้ไม้ตอก
- ค. ก่อร่างสร้างตัว

- ข. กลับตาลปัตร
- ง. นกน้อยทำรังแต่พอตัว

๙. จากบทอ่าน น้ำเสียงของผู้แต่งเป็นอย่างไร

- ก. ยินดี
- ค. เศร้าใจ

- ข. ภูมิใจ
- ง. หวาดกลัว

๑๐. จากบทอ่าน ข้อใดไม่สัมพันธ์กับคำว่า “หนามหนึบ”

- ก. วิโยค
- ค. หนาแน่น

- ข. สะอื้น
- ง. คับแคบใจ

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

“... อันว่าห้วง ไตใด ในสงสาร แต่ถึงห้วง ถึงรัก สักปานใด	จะเปรียบปาน ห่วงลูก หามีไม่ ก็วางใจ ให้อยู่ กับครูเอย...”
--	--

หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

๑๑. ข้อใดที่แสดงถึงความสำคัญที่ผู้แต่งเจตนาสื่อสารมากที่สุด

- ก. ครูเป็นบุคคลที่พ่อแม่ไว้วางใจ
- ค. ความห่วงใยของพ่อแม่ที่มีต่อลูก

- ข. ความรักใคร่ของครูที่มีต่อศิษย์
- ง. ลูกย่อมต้องมีความเข้มแข็งเมื่ออยู่ห่างพ่อแม่

๑๒. จากบทอ่านแสดงถึงความสัมพันธ์ในข้อใดชัดเจนที่สุด

- ก. ครู - ศิษย์
- ค. ผู้ปกครอง - ครู

- ข. พ่อแม่ - ครอบครัว
- ง. ครอบครัว - โรงเรียน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๓-๑๕

ผู้ว่าราชการจังหวัดกล่าวว่า การจัดงาน “ท่องเที่ยววิถีชุมชน... สืบสานวัฒนธรรมบ้านเรา” มีวัตถุประสงค์เพื่อคงไว้ซึ่งวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีดั้งเดิมของชุมชน กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๒๕-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ ภายในงานจะมีการแบ่งส่วนต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ ส่วนของการแสดง วัฒนธรรมเครื่องแต่งกาย การละเล่นพื้นบ้าน การทำบุญพระพุทธรูปประจำวันเกิด การออกร้านค้าจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเป็นของฝาก ของที่ระลึก และกิจกรรมสนุกสนาน จึงขอเชิญชวนประชาชนที่มาร่วมงานสวมใส่ชุดประจำท้องถิ่นเพื่อคงความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชน ซึ่งเชื่อว่าล้วนเป็นเสน่ห์แห่งเอกลักษณ์ที่โดดเด่นที่รักษามาช้านานมาจนปัจจุบัน ทั้งนี้ ค่าเข้าชมที่รับจากการจัดงานส่วนหนึ่งจะนำไปสมทบทุนจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ให้กับโรงพยาบาลประจำจังหวัด

๑๓. จุดประสงค์ของข้อความนี้คืออะไร

ก. บอกวันที่จัดงาน

ข. บอกให้มาร่วมงาน

ค. บอกแนวคิดของงาน

ง. บอกกิจกรรมในงาน

๑๔. ข้อสรุปใดไม่ตรงกับบทอ่าน

ก. วิถีชุมชนแสดงถึงเอกลักษณ์ของชุมชน

ข. การจัดงานครั้งนี้เพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชุมชน

ค. เชิญชวนให้ประชาชนที่มาร่วมงานแต่งกายด้วยชุดประจำท้องถิ่น

ง. ค่าเข้าชมทั้งหมดที่เก็บได้จากการจัดงานจะนำไปสมทบทุนเพื่อการกุศล

๑๕. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

ก. กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๒๕-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

ข. มีวัตถุประสงค์เพื่อคงไว้ซึ่งวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีดั้งเดิม

ค. ซึ่งเชื่อว่าล้วนเป็นเสน่ห์แห่งเอกลักษณ์ที่โดดเด่นที่รักษามาช้านานมาจนปัจจุบัน

ง. ค่าเข้าชมที่รับจากการจัดงานส่วนหนึ่งจะนำสมทบทุนจัดซื้อเครื่องมือแพทย์

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖-๑๗

เด็กไม่ควรดื่มน้ำอัดลม

(ในปริมาณมาก) เพราะเหตุใด?

ปริมาณน้ำตาลในน้ำอัดลม

ปริมาณน้ำตาล 8.5 ช้อนชา

ปริมาณน้ำตาล 9.5 ช้อนชา

เทียบเท่าน้ำตาลในลูกอมจำนวนมากถึง 17 เม็ด !!!!

เทียบเท่าน้ำตาลในลูกอมจำนวนมากถึง 19 เม็ด !!!!

แนะนำควรกินน้ำตาลไม่เกิน 6 ช้อนชาต่อวัน
*รวมกันจากทุกเมนูอาหารตลอดทั้งวัน

• อันตรายจากการดื่มน้ำอัดลม •

- 1. โรคอ้วน** เพราะน้ำอัดลมมีน้ำตาลเป็นส่วนประกอบในปริมาณมาก หากดื่มเยอะต่อเนื่องเป็นเวลานาน จะส่งผลให้น้ำหนักตัวมากขึ้น ส่งผลต่อโรคเบาหวาน ความดันโลหิต
- 2. เบื่ออาหาร** เด็กที่ดื่มน้ำอัดลมมากๆ จะทำให้อิ่มเร็ว และกินอาหารมื้อหลักได้น้อย
- 3. โรคกระเพาะ** เพราะในน้ำอัดลมมีกรดคาร์บอนิกเยอะ หากดื่มสะสมเป็นเวลานาน จะทำให้เกิดการอักเสบของเยื่อกระเพาะอาหาร เด็กจะมีอาการปวดท้อง ท้องอืด แน่นท้อง และกลายเป็นโรคกระเพาะ
- 4. ฟันผุ** เด็กที่ดื่มน้ำอัดลมจะทำให้ฟันผุ เพราะสารเคลือบฟันจะถูกทำลาย และน้ำตาลในน้ำอัดลมเป็นแหล่งอาหารของเชื้อแบคทีเรีย
- 5. สูญเสียแคลเซียม** คาเฟอีนมีผลต่อการจับแคลเซียมออกทางปัสสาวะเพิ่มขึ้น ทำให้มีโอกาสสูญเสียแคลเซียมจากร่างกายโดยไม่จำเป็น ทำให้เกิดภาวะกระดูกพรุนกระดูกเปราะได้
- 6. นอนไม่หลับ** เพราะคาเฟอีนในน้ำอัดลมมีผลต่อการกระตุ้นหัวใจ และระบบประสาท

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

จัดทำโดย : กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ

สแกนเพื่อรับความรู้สุขภาพ

เผยแพร่ : มกราคม 2566

๑๖. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทอ่านนี้

ก. ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของน้ำอัดลม

ค. แสดงปริมาณน้ำอัดลมในกระป๋องขนาดต่าง ๆ

ข. ระบุอัตราส่วนของน้ำตาลที่มีในน้ำอัดลม

ง. ชี้ให้เห็นความสำคัญของปริมาณน้ำตาลในน้ำอัดลม

๑๗. จากบทอ่าน ข้อใดไม่ถูกต้อง

ก. น้ำอัดลมมีคาเฟอีนที่ทำให้ร่างกายสูญเสียแคลเซียม

ข. การดื่มน้ำอัดลมในปริมาณมากจะทำให้เกิดการเบื่ออาหาร

ค. การดื่มน้ำอัดลมในปริมาณมากอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดโรคอ้วนได้

ง. กรดคาร์บอนิกจากการดื่มน้ำอัดลมในปริมาณมากส่งผลทำให้นอนไม่หลับ

น้ำตาลทำให้ เด็กฟันผุ

เด็กวัยเรียน 6-12 ปี เสี่ยงฟันผุสูง
เพราะเรธาตุที่มีฟันยังไม่แข็งแรง

จุลินทรีย์ + น้ำตาล → กรดแล็กติก → ละลายแร่ธาตุฟัน → ฟันผุ

การกินแป้งและน้ำตาลทำให้มีกรดตกค้างในช่องปากมากเกินไป

รักษาสมดุลระหว่างอาหาร ประเภทแป้งและน้ำตาล

ควบคู่กับการทำ
ความสะอาด
ช่องปาก

กินผัก ผลไม้บำรุงฟัน

กุยช่าย มะระ
แครอท กะหล่ำปลี
แอปเปิล แก้วมังกร

งดอาหารที่กระตุ้นให้ฟันผุ

โดยเฉพาะขนม ของหวาน ได้แก่ ขนม
หวานเหนียวติดฟัน เช่น กาละแม
ท็อฟฟี่ เบเกอรี่ คุกกี้
ขนมกรุบกรอบ น้ำอัดลม น้ำหวาน

ดื่มนมหลังอาหาร

อย่างน้อย 2 แก้วต่อวัน
ช่วยคืนแคลเซียม
ให้กับแร่ธาตุฟัน

กินคาร์โบไฮเดรตเชิงซ้อน

เช่น ถั่ว โฮลวีท ผักใบเขียว
แอปเปิล ทำให้เกิดฟันผุต่ำกว่า

ดื่มน้ำเปล่า

6-8 แก้วต่อวัน

แปรงฟันด้วยยาสีฟัน ผสมฟลูออไรด์

ใช้ยาสีฟันขนาดเท่าความยาวแปรง
นาน 2 นาที อย่างน้อย 2 ครั้งต่อวัน

อย่าอมข้าวนานๆ

รสหวานของข้าว
เพิ่มความเสี่ยงให้เกิดฟันผุได้

วิธีแปรงฟัน

- เด็กต่ำกว่า 11 ปี วางแปรงทำมุม 90 องศา
กับฟัน และถูไปมาเป็นระยะสั้นๆ
- เด็ก 11 ปีขึ้นไป แปรงแบบขยับ-ปิด โดยวาง
แปรงทำมุม 45 องศา ปิดขนแปรงลงในฟัน
บน และปิดขนแปรงขึ้นในฟันล่าง แปรงฟัน
ด้านบดเคี้ยว โดยการถูไปมาบนหน้าตัดฟัน

ยาสีฟัน ควรมีความเข้มข้นของ
ฟลูออไรด์ 1000 ส่วนในล้านส่วน
ขึ้นไป ไม่เกิน 1500 ส่วนในล้านส่วน
การได้รับฟลูออไรด์ที่มากเกินไป
อาจทำให้เกิดฟันตกกระได้

เด็กพอม เคี้ยว อาหารเพราะฟันผุ

ทำให้เด็กปวดฟัน
เคี้ยวอาหารยาก
กินได้น้อย

ที่มา: การสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ประสิทธิภาพที่ดีในทุกช่วงวัยของชีวิต โดย กรมอนามัย <https://bit.ly/3iaUb50>

น้ำตาล กับ การฟันผุ โดย หมอชาวบ้าน <https://www.doctor.or.th/article/detail/3995>

CUPA 2021. Interprofessional Team Care in Pediatrics: Learn and Work Together.

ทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย. แนวทางการใช้ฟลูออไรด์ 2560.

๑๘. จากบทอ่าน ข้อใด**ไม่ถูกต้อง**

- ก. การรับประทานผักผลไม้จะช่วยทำให้ฟันแข็งแรง
- ข. ขนมหวานหรือน้ำหวานจะช่วยกระตุ้นทำให้เกิดฟันผุ
- ค. ควรดื่มนมอย่างน้อย ๒ แก้วต่อวันเพื่อช่วยเพิ่มแคลเซียม
- ง. การดื่มน้ำเปล่า ๖-๘ แก้วต่อวันเป็นวิธีการป้องกันฟันผุที่ดีที่สุด

๑๙. บุคคลในข้อใดที่เป็นวัยที่มีความเสี่ยงฟันผุสูงที่สุด

- ก. หนูนิดเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
- ข. พี่น้อยเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
- ค. คุณน้าอายุ ๒๕ ปี ทำงานที่บริษัทแห่งหนึ่ง
- ง. คุณป้าอายุ ๘๕ ปี ป่วยเป็นโรคหัวใจ

๒๐. จากบทอ่าน ข้อใด**ไม่สัมพันธ์กัน**

- ก. แป้ง น้ำตาล - เสริมแคลเซียม
- ข. กรดแล็กติก - ทำลายแร่ธาตุฟัน
- ค. ลูกอม ขนมหček - กระตุ้นให้ฟันผุ
- ง. ผักใบเขียว แอบเปิ้ล - คาร์โบไฮเดรตเชิงซ้อน

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การอ่านคือการเรียนรู้ที่ยั่งยืน” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที